

ačkoliv tak učiniti mohl a měl, při čemž se podotýká, že předpis § 6 druhý odstavce c. ř. s. platí i pro opravné řízení (§§ 463 první odstavce a 513 c. ř. s.). Bylo proto rekursu částečně vyhověno a rozhodnuto, jak výše uvedeno.

Čís. 10397.

Sudiště podle § 87 a) j. n.

Slo-li o smlouvu rámcovou, v níž bylo ujednáno množství zboží a jeho cena, nebylo však uvedeno, jaké množství zboží a kdy má být zasláno, nýbrž toto množství a tento čas měly být určeny teprve odvolávkami, jest odvolávky po rozumu § 87 a) j. n. považovati za objednávky, podle nichž jest posuzovati, zda uplynuly dva roky k podání žaloby, čili nic. Rozhodným není datování objednávky, nýbrž den jejího dojití příjemci.

Požadavek, by objednávky zboží i převzetí zboží byly žalobcem prokázány listinami, není nahrazen tím, že žalovaný mlčky doznal objednávky i dojití zboží.

Převzetím zboží jest rozuměti jeho odevzdání do rukou kupitele neb osoby jím k převzetí zmocněné; nestačí svěřeni zboží dopravci, nýbrž jest třeba, by se dopravce, jemuž bylo zboží svěřeno, zbavil skutečné moci nad zbožím a kupitel (osoba, jím k přijetí zboží zmocněná) nabyt této moci.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1930, R I 807/30.)

Žalobu o zaplacení z kontokorentního spojení za dodávky zboží od roku 1925 do polovice roku 1927 zadala žalující firma dne 26. dubna 1929 na sudišti podle § 87 a) j. n., tvrdíc, že se poslední objednávka žalovanou stala dne 28. dubna 1927. Námitce místní nepřislušnosti soud prvního stupně vyhověl a žalobu odmítl. Důvody: Objedávka zboží žalovanou stala se dne 30. prosince 1926, pokud se týče dne 4. ledna 1927 a všechny pozdější dodávky zboží jsou zahrnuty v žalované částce, nespočívají na nové objednávce, nýbrž jsou jen odvoláním z uzavěrky ze dne 30. prosince 1926. Jelikož se poslední objednávka stala 30. prosince 1926 (4. ledna 1927) a žaloba byla podána až dne 26. dubna 1929, uplynuly od poslední objednávky více než dva roky, pročež tu není sudiště podle § 87 a) j. n. Rekursní soud zamítl námitku místní nepřislušnosti. Důvody: Rekursní soud neshledal názor prvního soudu. Jest sice pravda, že se uzavěrkou ze dne 30. prosince 1926, potvrzenou dopisem žalující strany ze dne 4. ledna 1927 dohodly strany o prodeji určitého množství zboží za určitou cenu, ale v obou dopisech se praví, že se toto ujednané množství zboží děje pro první polovici roku 1927 měsíčně, a neudává se, jaké množství zboží se má v každém měsíci první polovice roku 1927 dodati. Poněvadž § 87 a) j. n. ustanovuje, že jest prokázati skutečné převzetí zboží, jest prokázati, kdy došlo naposledy k dodání zboží, což se mohlo státi jen tím způsobem, že byl prokázán příkaz, podle něhož došlo k odeslání zboží. Tento zvláštní příkaz musel se státi, ana rámcová smlouva dodací lhůty přesně neustanovila, zejména neustanovila, mnoho-li zboží

mělo býti v měsíci odesláno. Muselo proto býti dodání množství zboží měsíčně ponecháno zvláštnímu příkazu a podle těchto příkazů bylo také zboží dodáváno. Stala se tedy objednávka hotovou teprve udělením příkazu. Proto jest tyto příkazy k dodání zboží pokládati za vlastní objednávku. Není sporu o tom, že poslední příkaz k odvolání zboží se stal dne 28. dubna 1927 a žaloba podána byla dne 26. dubna 1928, neuplynula tedy ještě dvě léta od poslední objednávky a jest žaloba podána ve lhůtě § 87 a) j. n. Cenu zboží ve svých příkazech žalovaná udávati nemusela, poněvadž byla udána ve smlouvě rámcové, ale dodání množství zboží v jednotlivých měsících ponecháno samostatným příkazům, vlastní objednávce. Má tudíž rekursní soud za to, že jest tu příslušnost dovolaného soudu ve smyslu § 87 a) j. n., poněvadž i ostatní náležitosti jsou splněny.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Předpokladem sudiště podle § 87 písm. a) j. n. jest, by žalující strana byla firmou zapsanou do obchodního rejstříku, by zažalovala pohledávku z tržové smlouvy, k níž došlo v oboru jejího obchodu, a to do dvou let od poslední objednávky. Za těchto předpokladů může žalovati u soudu svého závodu, musí však listinou prokázati jednak objednávky, které jsou podkladem žalobní pohledávky, jednak převzetí zboží žalovanou stranou. Nesporno jest, že obě strany jsou obchodníky, zapsanými do obchodního rejstříku a že žalobkyně dodávala na objednávky a na účet žalované firmy kaolin, takže jde o pohledávku z prodeje zboží. Co se tkne včasnosti žaloby, jest ji podati do dvou let od poslední objednávky. V otázce, co jest pokládati za poslední objednávku, jest přisvědčiti právnímu názoru rekursního soudu, neboť smlouva ze dne 30. prosince 1926 byla jen smlouvou rámcovou, v níž bylo ujednáno množství zboží a jeho cena za 10 tun zboží, nebylo však uvedeno, — měsíc leden 1927 vyjímajíc — jaké množství zboží a který měsíc a ve které dny má býti zasláno. Teprve jednotlivé odvolávky určovaly pro příští měsíc toto množství a tyto odvolávky jest po rozumu § 87 a) j. n. považovati za objednávky, aspoň za konečné objednávky, podle nichž jest posuzovati, zda uplynuly dva roky k podání žaloby, čili nic, neboť při opačném stanovisku by z tržové smlouvy o dodávkách pro příští tři roky nebylo lze dodávky za poslední třetí rok zažalovati u sudiště podle § 87 a) j. n., poněvadž by od původní rámcové smlouvy uplynuly více než dva roky, což zajisté nemohlo býti úmyslem zákonodárcovým. Jest proto uznati za správný názor rekursního soudu, že v tom směru jest rozhodno poslední odvolání zboží, neboť odvolání to není bezobsažným doplňkem rámcové smlouvy, nýbrž jím se teprve konečně stanoví množství objednaného zboží, což i pro celkovou pohledávku jest závažné důležitosti. Poslední odvolání se stalo 26. dubna 1927 a došlo žalobkyni 28. dubna 1927. Otázku, zda rozhodným jest den datování dopisu (26. dubna 1927), či den jeho dojití žalující firmě (28. dubna 1927), jest zodpověděti ve

směru poslednějším, neboť žalobkyně teprve tímto dnem zvěděla o objednávce (§ 862 obč. zák.) a tudíž teprve v tomto dni se mohla rozhodnouti, zda ji přijímá, čili nic. Poněvadž se takto poslední objednávka stala 28. dubna 1927 a žaloba byla podána 26. dubna 1929, byla podána ještě před uplynutím dvouleté doby, tudíž včas. Nicméně nebylo lze potvrditi usnesení rekursního soudu. Neprávem totiž oba nižší soudy měly za to, že stačí, že žalovaná firma mlčky doznala objednávky i dojití zboží. Předpis § 87 a) j. n. jest normou výjimečnou a jest ji vykládati přesně. Objednávky zboží i převzetí zboží musí žalobkyně prokázati listinami. Tomuto požadavku nedostála (srov. 2522, 2310, 1101 sb. n. s.). Žalobkyně sice prohlásila, že nemůže předložiti prvopis objednávek z roku 1927, o něž v souzeném sporu jde, aniž opisy kontokorrentů žalované straně zaslaných, poněvadž je dosud nenašla. Neprokázala však ani dodání zboží žalované straně. Převzetím zboží jest rozuměti jeho odevzdání do rukou kupitele neb osoby k převzetí zmocněné. Svěření zboží dopravci nestačí (rozh. 1100 sb. n. s.). Odevzdání zboží ve smyslu čl. 347 a 349 obch. zák. nastává teprve, když se zboží dostane do faktické moci kupitele, tedy, když se dopravce, jemuž zboží svěřeno, zbaví faktické moci nad zbožím a kupitel neb osoba jím k přijetí zmocněná, této skutečné moci nad zbožím nabude. V tom směru předložila žalující strana jen železniční nákladní list o odeslání 16.350 kg kaolinu na adresu, kamž jej žalovaná strana disponovala. Žalobkyně tím prokazuje jen odevzdání části zboží, jehož kupní cena jest zažalována, nikoli však žalované firmě, nýbrž dopravnímu podniku a adresou firmy W., aniž prokázala, že byl zmocněncem žalované firmy k přijetí zboží ať dopravní podnik (železnice), ať adresátka na nákladním listu uvedená. Poněvadž tedy žalující firma neprokázala řádným listinným dokladem ani objednávky ani převzetí zboží žalovanou firmou, nejsou splněny podmínky § 87 písm. a) j. n. a bylo proto změněti usnesení rekursního soudu a obnoviti usnesení soudu prvního.

Čís. 10398.

Ocenění předmětu rozepře žalobcem jest pro soud závazné a žalovaný nemá na ně vliv jen, pokud jde o posouzení příslušnosti soudu. Co do způsobu řízení, jež má býti o žalobě zahájeno, neplatí však bezvýjimečně. Prokáže-li žalovaný, že ocenění předmětu rozepře žalobcem v žalobě jest nízké, jest o žalobě zahájití řízení, odpovídající skutečné hodnotě předmětu rozepře.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1930, R I 901/30).

Předmět žaloby, již se domáhal na žalovaném vyklizení dvoru, ocenil žalobce na 100 Kč. Zástupce žalovaného navrhl, by bylo zahájeno řádné řízení, ježto nemovitost má hodnotu nejméně 240.000 Kč a také užitky z ní daleko převyšují 300 Kč. Soud první stolice vydal usnesení, že spor bude projednán podle §§ 448 a násl. c. ř. s., maje za to,